

zaterdag

31.03.2012

20.00 Kamermuziekzaal

19.15 Inleiding door

Maarten Beirens

Salome Kammer

Aria. Voice with no limits

CONCERTGEBOUW BRUGGE

Biografieën

Het repertoire van de sopraan Salome Kammer bestaat uit een mix van klassieke melodrama's, liederen, jazz, Broadway, virtuoze experimenten en muziek uit de avant-garde. Ze creëerde nieuwe opera's van Lachenmann, Widmann en Mundry, en onder meer Wolfgang Rihm en Georges Aperghis schreven muziek speciaal voor haar, geïnspireerd door haar veelzijdige stem en uitzonderlijke expressiviteit. Tot haar discografie behoren opnames van werken van Schönberg, Britten en Weill. Salome Kammer doceert momenteel theorie en uitvoeringspraktijk van hedendaagse muziek aan het conservatorium van München.

Rudi Spring studeerde in de jaren 1970 piano en compositie bij Alfred Kuppelmayer. Nadien begon hij een kamermuziekstudie bij de cellist Heinrich Schiff, met wie hij ook regelmatig optrad. Hij was een tijdlang kerkorganist en is sinds 1985 als dirigent actief. In 2000 bracht hij drie cd's uit met klaviermuziek van J.S. Bach, C.P.E. Bach en W.F. Bach. Drie jaar later volgden drie cd's met klaviersonates van Schubert. In 2002 won hij de internationale Bodenseekulturpreis en in 2005 was hij als onderzoeker verbonden aan de Akademie Villa Massimo in Rome.

Uitvoerders en programma

Salome Kammer: stem

Rudi Spring: piano

—

Luciano Berio (1925-2003)

Sequenza III per voce femminile (1965-66)

Carola Bauckholt (1959)

Die Alte (2001)

Emil (2003)

Rudolf Nelson (1878-1960)

Mir ist so mulmig um die Brust

Friedrich Holländer (1896-1976)

Ich weiß nicht, zu wem ich gehöre

Ach, lege deine Wangen

Kurt Weill (1900-1950)

Je ne t'aime pas (1934)

Youkali (1934)

— pauze —

John Cage (1912-1992)

Aria (1958)

Giacinto Scelsi (1905-1988)

Selectie uit *Canti del Capricorno* (1962-72):

1 TRÔUÛ

15 M-O H-O

19 TÛT TÛT

8 TG GTDK

Leonard Bernstein (1918-1990)

La bonne cuisine (1947):

- Plum Pudding

- Queues de Bœuf

- Tavouk Gueunksis

- Civet à Toute Vitesse

Luciano Berio

Folk Songs (versie met piano) (1964):

- I wonder as I wander (VS)

- Loosin yelav (Armenië)

- Rossignolet du Bois (Frankrijk)

- La donna ideale (Genua)

- Un Ballo (Sicilië)

- Malurous qu'o uno fenno (Auvergne)

- Lo fiolaire (Auvergne)

- Azerbaijan Love Song (Azerbaidzjan)

De stem in alle facetten

Laat er geen twijfel over bestaan: dit is wel degelijk een concert van Salome Kammer. Maar dat neemt niet weg dat over dit recital de schaduw hangt van een andere zangeres: **Cathy Berberian** (1925-1983). Deze Amerikaanse zangeres had niet enkel een opgemerkte podiumprésence, maar bovenal een heel wendbare zangstijl waarmee ze ook kleuren en heuse muziekgenres aankon waar klassieke zangers zich in die tijd doorgaans niet aan waagden. Haar repertoire reikte van Monteverdi tot The Beatles, combineerde klassieke en 'lichte' zangtechnieken en bovenal: inspireerde eigentijdse componisten om voor haar specifieke vocale kwaliteiten te componeren. Dit concert bevat dan ook maar liefst drie werken die expliciet voor de kwaliteiten van Berberians stem zijn geconcipeerd: John Cages *Aria* en – hoe kan het anders – *Sequenza III* en *Folk Songs* van Luciano Berio die van 1950 tot 1966 met Berberian getrouwd was.

Hoewel al die werken sindsdien tot de mijlpalen van de hedendaagse vocale muziek worden gerekend en uiteraard door talrijke vertolkers op het repertoire zijn genomen, is het feit dat ze specifiek voor Berberian werden gecomponeerd van belang. Dat een componist een werk schrijft voor de talenten van een bepaalde solist is schering en inslag. In dit geval was het echter niet gewoon een kwestie van een gave techniek (al was Berberians zangtechniek vanuit klassiek oogpunt uitstekend) die inspirerend werkt, maar van een veelzijdigheid en een theatrale attitude die nieuwe muzikale mogelijkheden aanbood, die alvast door Berio en Cage dankbaar werden gebruikt. Haar vermogen om haar stem naadloos van belcanto over Siciliaanse volksmuziek naar Marlene Dietrich-achtige zwoelheid te laten schuiven, maakte het ook mogelijk om compositorisch met

die brede waaier aan muzikale stijlen aan de slag te gaan. Berberian was een pionier in het openbreken van die stilistische grenzen en het prototype van een zangeres met een klassieke achtergrond die zich allerminst tot dat kader wilde beperken. Een recital zoals Salome Kammer hier brengt, waarin 'klassiekers' uit de jaren 1950 en 1960 worden gecombineerd met nieuw werk van Carola Baukholt, het mysticisme van Giacinto Scelsi, de humoristische (maar klassieke) culinaire songs van Leonard Bernstein én een selectie van Berlijns cabaret uit het interbellum, ademt een benadering van de stem uit, wars van alle stilistische hokjesdenken. Zo'n benadering zou zonder de vernieuwende aanpak van Berberian moeilijk denkbaar zijn.

Het duidelijkst is die vocale veelzijdigheid uitgecomponeerd in *Aria* (1958). John Cage schreef voor *Aria* een grafische partituur met lijnen die bij benadering de curve van de melodie uitbeelden. De tien verschillende kleuren die Cage daarbij laat afwisselen, moet de uitvoerder koppelen aan evenveel verschillende zangstijlen of stemkleuren. Af en toe verschijnen er ook zwarte rechthoeken in de partituur, waarop een ruisklank of lawaai-achtig geluid moet worden ingevoegd. De uitvoerder is relatief vrij, zowel om de exacte toonhoogten en intervallen van de melodische curven te kiezen als om te bepalen welke tien vocale kleuren aan bod komen. Berberian koos voor haar versie als volgt: donkerblauw=jazz, rood=alt, zwart met stippellijn=*sprechstimme*, zwart=dramatisch, violet=Marlene Dietrich, geel=coloratuur, groen=folk, oranje=oosters, blauw=baby en bruin=nasaal. Het mag duidelijk zijn dat de bruuske montage van al die stijlen en kleuren op zich de essentie van de compositie uitmaakt. Niet toevallig schreef Cage het in de periode waarin hij aan de *Fontana Mix* werkte – een elektronische

compositie waarbij het door elkaar plakken en monteren van heterogene geluidsbronnen ook centraal stond.

Ook Luciano Berio nam het brede gamma aan vocale stijlen die Berberian aankon als uitgangspunt. In *Folk Songs* blijft het nog vrij eenvoudig: daar wordt de zangeres verondersteld om telkens een passend stemtype te gebruiken bij respectievelijk Amerikaanse, Franse, Italiaanse, Siciliaanse en Armeense *traditionals*, die Berio vooral van een eigenzinnige instrumentale begeleiding voorzag (de originele versie is voor zes instrumenten – hier wordt de pianoreductie gespeeld). De intense sfeer van de liederen vragen om een zekere theatraliteit, maar voorts staat de stem centraal in kleuren die ver verwijderd zijn van de klassieke stembeheersing. Waar *Folk Songs* vooral een plezierig tussendoortje was (dat weliswaar zo plezierig bleek dat het een van Berio's meest populaire werken is geworden), was *Sequenza III* (1965-66) op compositorisch vlak veel ambitieuzer omdat het het hele palet van vocale technieken – van spreken tot zingen – systematisch en radicaal uitwerkte. De stem is in *Sequenza III* niet langer louter het instrument waarmee muziek tot klinken wordt gebracht, maar wordt het onderwerp en de focus van de muziek zelf. Giacinto Scelsi's *Canti del Capricorno* (1962-72) gaan nog een stap verder in de zin dat de tekst daar betekenisloos wordt en er enkel vocale klank overblijft, uitgepuurd tot een indringende, rituele expressie.

Het alternatieve gebruik van de stem, in combinatie met een gevoel voor humor dat ook in de werken van Cage en Berio onderhuids aanwezig is, staat ook centraal in de twee werken die Carola Bauckholt componeerde voor Salome Kammer. *Die Alte*

(2001) is gebaseerd op het gelijknamige lied van Mozart (KV517). De satirische aanpak van Mozart (het lied hekelt hoe bejaarden over de 'goede oude tijd' spreken) wordt door Bauckholt veel verder doorgetrokken: waar Mozart subtiel 'Ein bisschen durch die Nase' als instructie bovenaan de partituur zette, maakt Bauckholt er – na een uitgebreid citaat uit Mozarts lied – een veel omvattender uitbeelding van de klankwereld van bejaarden van. Als logische tegenhanger is er *Emil* (2003) waarin de oerklanken van een baby het vertrekpunt voor de zang vormen. Ook Leonard Bernstein riep in *La bonne cuisine* (1948) iets op van de subversieve humor van Mozart. Zoals de ondertitel aangeeft ('Vier recepten voor stem en piano') zette hij recepten op muziek – en uiteraard wordt de *Civet à Toute Vitesse* daarbij op razendsnel tempo muzikaal opgediend. De lichte satirische toon – maar dan met een donkere en zelfs kritische ondertoon – staat ook centraal in de selectie van Duitse cabaret (en aanverwante) songs van **Rudolf Nelson** (1878-1960), **Friedrich Holländer** (1896-1976) & **Kurt Weill** (1900-1950). Daarmee krijgen al deze alternatieve 'totaal'-benaderingen van de 'klassieke' zangstem in dit concertprogramma ook hun historische inbedding: het Duitse interbellum, waar componisten als Kurt Weill schipperden tussen zogenaamd 'klassieke' en 'lichte' genres, was bij uitstek het moment in de muziekgeschiedenis waar ook de zangstijl niet-klassieke kleuren bewust binnenbracht in de gecomponeerde muziek. Zonder Berlijns cabaret, allicht geen schönbergiaanse *Sprechstimme* en zonder dat allicht geen verregaande experimenten met stemtechniek in de tweede helft van de 20e eeuw.

Maarten Beirens

Liedteksten

Luciano Berio

Sequenza III

Tekst: Marcus Kutter

give me a few words for a woman
to sing a truth allowing us
to build a house without worrying before night comes

Leonard Bernstein : La bonne cuisine

Tekst: Émile Dumont

Plum Pudding

Deux cents cinquantes grammes de raisins de Malaga;
Deux cents cinquantes grammes de raisins de
Corinthe;
Deux cents cinquantes grammes de graisse de rognon
de boeuf,
et cent vingt cinqes grammes de mie de pain
émietée;
Soixantes grammes de sucre en poudre ou de
cassonade;
un verr'de lait; un demi verre de rhum ou d'eau-de-
vie; trois oeufs; un citron!
Muscade, gingembre, cannelle en poudre,
mélangés (en tout la moitié d'une cuillère à café);
sel fin la moitié d'une cuillère à café.

Queues de bœuf

La queue de bœuf n'est pas un mets à dédaigner.
D'abord avec assez de queues de bœuf on peut faire
un pot-au-feu passable.
Les queues qui ont servi à faire le pot-au-feu
peuv't être mangées pannées et grillées,
et servies avec une sauce piquante ou tomate.
La queue de boeuf n'est pas un mets à dédaigner.

Tavouk Gueunksis

Tavouk gueunksis, poitrine de poule.
Fait' bouillir une poule, dont vous prendrez les blancs;
vous les pilerez de facon à ce qu'ils se mettent en
charpie.

Luciano Berio

Sequenza III

*geef mij enkele woorden voor een vrouw
om een waarheid te zingen waarmee we
een huis kunnen bouwen zonder ons zorgen te maken
voor de nacht komt*

Leonard Bernstein : La bonne cuisine

Plum Pudding

*Tweehonderdvijftig gram malaga-rozijnen;
Tweehonderdvijftig gram krenten;
Tweehonderdvijftig gram runderniervet,
en honderdvijfentwintig gram verkruideld
broodkruim:
Zestig gram poedersuiker of cassonade;
een glas melk, een half glas rum of brandewijn;
drie eieren, één citroen!
Nootmuskaat, gember, kaneel in poeder,
gemengd (alles samen een halve theelepel);
fijn zout, een halve theelepel.*

Ossenstaarten

*Ossenstaart is een niet te versmaden gerecht.
Eerst maak je met voldoende ossenstaarten een
behoorlijke stoofpot.
De staarten die voor de stoofpot dienden
kunnen gepaneerd en gegrild worden gegeten
en geserveerd met een pikante saus of tomaat.
Ossenstaart is een niet te versmaden gerecht.*

Tavouk Gueunksis

*Tavouk gueunksis, kippenborst.
Kook een kip en neem daarvan het wit;
Verdeel het fijn in heel kleine plukjes.
Vermeng ze dan, vermeng ze dan met een pap,*

Puis mêles-lez, mêles-lez avec une bouillie,
comme celle-ci-dessus, comme celle-ci-dessus du
Mahallebi.
Tavouk gueunksis, poitrine de poule.

Civet à Toute Vitesse

Lorsqu'on sera très pressé, voici une manière de
confectionner un civet de lièvre que je recommande!
Dépecez le lièvre comme pour le civet ordinaire:

Mettez-le dans une casserole ou un chaudron avec
son sang et son foie écrasé!

Un demi livre de poitrine de porc (coupée en
morceaux);
une vingtaine de petits oignons (un peu de sel et
poivre),
un litre et demi de vin rouge.

Fait' bouillir à toute vitesse, fait' bouillir à toute
vitesse.

Au bout de quinze minutes environ, lorsque la sauce
est réduite de moitié,
approchez un papier enflammé, de manière à mettre
le feu au ragoût.

Lorsqu'il sera éteint, liez la sauce avec un' demi-livre
de beurre manié de farine ...

Servez!

Rudolf Nelson

Mir ist so mulmig um die Brust

Tekst: Kurt Tucholsky

Sah ich im vorjen Jahr im Rinnstein mal zwei Dackeln,
die sich beschnupperrn und mit ihre Schwänzchens
wackeln,

wat is denn det? Wat is denn det?

Ick hatte keenen Schimmer von jeheime Sachen,
ick wußte jahnich, was die kleinen Hundchens
machen,

nu weeß ick et, nu weeß ick et.

Denn da kam die lange Frieda, die Frieda, die Frieda,
die weiß immer sone Lieda, sone Lieda,
weil ihr schon ein Herr beehrt,

*Zoals die hierboven, zoals die hierboven van
Mahallebi.*

Tavouk gueunksis, kippenborst.

Supersnelle hazenpeper

*Voor wie erg gehaast is, ziehier een manier om een
hazenpeper te bereiden die ik aanbeveel!*

*Verdeel de haas in stukken zoals voor een gewone
hazenpeper:*

*Doe hem in een steelpan of een ketel met zijn bloed
en fijngestampte lever*

*Een half pond varkensborst (in stukjes gesneden);
een twintigtal fijne uitjes (een beetje peper en zout),
anderhalve liter rode wijn.*

Laat supersnel koken, laat supersnel koken.

*Neem na zo'n 15 minuten, als de saus tot de helft is
ingekookt,*

*een brandend stuk papier om zo de ragout in brand
te steken.*

*Bind de saus, als het vuur gedoofd is, met een half
pond boter, doorkneed met bloem ...*

Dien op!

Rudolf Nelson

Ik heb zo'n raar gevoel in mijn borst

*Vorig jaar zag ik eens twee teckels in de goot,
die elkaar besnuffelden en met hun staartjes
kwispelden,*

wat is dat toch? Wat is dat toch?

Ik had geen benul van geheime zaken,

*ik wist immers niet wat kleine hondjes doen,
maar nu weet ik het, nu weet ik het.*

*Want lange Frieda, Frieda, Frieda is langsgeskomen,
die kent altijd van die liedjes, van die liedjes,
want zij is al door een man vereerd,
en zij heeft mij voorgelicht.*

und die hat mir uffgeklärt.
Mir ist so mulmig um die Brust seit gestern Nacht,
mir ist so zittrig um die Knie, seit heute früh,
mir ist so komisch um die Hüften und die wern schon
rund,
und manchmal ween ick wie so n kleener
Schnullerhund.
Vielleicht ein Jährchen, bin ick schon soweit,
verborgnes Veilchen in der Blütezeit.

Mir ist so mulmig ...

Mein kleener Keesetäng is jahlich mehr vapickelt,
und Frieda sagt, ick hätt zum Weibe mir entwickelt —
wat is denn det? Wat is denn det?
Ja, bei uns Fraun is diss die Zeit der vollen Reife,
und meiner Schwester klau ick ihre Rosenseife,
un det Korsett, un det Korsett.
Lieber Gott, machs wie bei Susen —
wie bei Susen – wie bei Susen —
schenke mir nen dicken Busen —
'nen Busen — 'nen Busen.
Lieber Gott, ach, mach mir schön,
ick soll uff de StraÙe jehn.

Mir is so mulmig ...

Friedrich Holländer

Ich weiß nicht, zu wem ich gehöre

Tekst: Robert Liebmann/Friedrich Holländer

Sprechen die Männer von Treue,
lächle ich nur vor mich hin.
Liebe ist ewig das Neue,
Treue hat gar keinen Sinn!
Heute schon ist mir entschwunden,
was ich noch gestern besaÙ,
Liebe macht selige Stunden,
Treue macht gar keinen Spaß.

Ich weiß nicht, zu wem ich gehöre,
ich bin doch zu schade für einen allein.

*Ik heb zo'n raar gevoel in mijn borst sinds
gisterennacht,
ik voel me zo bibberig in mijn knieën sinds
vanmorgen,
en ik heb een vreemd gevoel in mijn heupen, die ook
al rond worden,
en soms ween ik als een kleine huilebalk.
Over een jaartje ben ik misschien ook zo ver, als een
verborgnes viooltje in de bloei.*

Ik heb zo'n raar gevoel ...

*Mijn kleine smoeltje staat niet meer vol pukkels,
en Frieda zegt dat ik mij tot vrouw heb ontwikkeld —
wat is dat toch? Wat is dat toch?
Ja, bij ons vrouwen is dit de tijd van volle rijpheid,
en ik steel de rozenzeep van mijn zuster,
en dat korset, en dat korset.
Goede God, geef mij net als Suzan —
zoals Suzan — zoals Suzan —
schenk mij ook een dikke boezem —
een boezem – een boezem.
Goede God, maak mij toch mooi,
want ik moet de straat op.*

Ik heb zo'n raar gevoel ...

Friedrich Holländer

Ik weet niet aan wie ik toebehoor

*Als de mannen over trouw spreken,
dan glimlach ik gewoon voor mij uit.
Liefde is eeuwig nieuw,
trouw heeft helemaal geen zin!
Vandaag is mij al ontglipt,
wat ik gisteren nog bezat,
liefde zorgt voor zalige uren,
trouw is helemaal niet leuk.*

*Ik weet niet aan wie ik toebehoor,
ik ben toch te goed voor één enkele man.*

Wenn ich jetzt grad' dir Treue schwöre,
wird wieder ein anderer ganz unglücklich sein.
Ja soll denn etwas so Schönes nur einem gefallen?
Die Sonne, die Sterne gehö'r'n doch auch allen!
Ich weiß nicht, zu wem ich gehöre,
ich glaub', ich gehöre nur mir ganz allein!

Einer hat zärtliche Hände,
einer packt kräftiger zu.
Wenn ich den Richtigen fände,
bringt er mir auch keine Ruh!
Bin ich bei einem geborgen,
glücklich, zufrieden und still,
lockt mich ein anderer morgen,
nie hab ich das, was ich will.

Ich weiß nicht, zu wem ich gehöre ...

Friedrich Holländer

Ach, lege deine Wange

Tekst: Kurt Tucholsky

Wenn ich mal sauer bin auf meinen Theo,
wenn er mir Szenen macht, weil ich mit Leo ...
wenn er dann ‚Dürnel‘ schreit
und wer weiß was spricht;
wenn er mich gar bespeit,
weil er so nass spricht,
Dann schelt ich nicht,
dann schrei ich nicht,
dann zank ich nicht,
dann brüll ich nicht:
Dann bin ich liebenswürdig, liebenswürdig,
liebenswürdig, liebenswürdig.
Ich hab Kultur.
Ich sage dann nur:

„Ach, lege deine Wange
doch mal an meine Wange,
und bleibe da recht lange
mit deiner Wange!
Du süßer Herzensclown!

*Als ik nu net aan jou trouw beloof,
zal er weer een ander heel ongelukkig zijn.
Wel, moet dan zoiets moois enkel één man bevallen?
De zon en de sterren zijn toch ook van iedereen!
Ik weet niet aan wie ik toebehoor,
ik denk dat ik alleen van mezelf ben!*

*De ene heeft tedere handen,
de andere pakt steviger aan.
Als ik de juiste zou vinden,
zou hij mij ook geen rust brengen!
Als ik bij de ene geborgen ben,
gelukkig, tevreden en stil,
dan lokt een andere mij morgen,
ik heb nooit datgene wat ik wil.*

Ik weet niet aan wie ik toebehoor ...

Friedrich Holländer

Ach, leg je wang

*Als ik eens boos ben op mijn Theo,
wanneer hij een scène maakt, omdat ik met Leo ...
en als hij mij dan een 'hoer' noemt
en wie weet wat allemaal zegt;
als hij zelfs op mij spuwt,
omdat hij zoveel speeksel heeft bij het spreken,
dan scheld ik niet,
dan roep ik niet,
dan kijf ik niet,
dan brul ik niet:
dan ben ik vriendelijk, vriendelijk, vriendelijk,
vriendelijk.
Ik heb cultuur.
Ik zeg dan enkel:*

*‘Ach, leg je wang
toch een keer tegen mijn wang,
en blijf daar echt lang
met jouw wang!
Jij zoete hartendief!*

Man könnt' dir stundenlang, stundenlang
in die Augen schau'n!
Tritt mir im Omnibus wer auf die Beine;
wenn ich mal rausgehn muss
und da ist schon eine;
sitz ich am Steuerrad –
Gott soll bewahren! –
und ruft der Schupo: ‚Wat?
Könn Sie nicht fahren?‘
Dann schelt ich nicht,
dann brüll ich nicht,
dann zank ich nicht;
dann schrei ich nicht –
dann bin ich liebenswürdig, liebenswürdig,
liebenswürdig, liebenswürdig ...
Das ist meine Tour,
ich sage dann nur:

‚O, lege deine Wange
doch mal an meine Wange –
und bleibe da recht lange
mit deiner Wange!
Du süßer Herzensclown!
Man könnt' dir stundenlang, stundenlang
in die Augen schau'n!

Kurt Weill

Je ne t'aime pas

Tekst: Maurice Magre

Retire ta main, je ne t'aime pas,
Car tu l'as voulu, tu n'es qu'un ami.
Pour d'autre sont faits le creux de tes bras,
Et ton cher baiser, ta tête endormie.

Ne me parle pas lorsque c'est le soir,
Trop intimement, à voix basse mêm'.
Ne me donne pas surtout ton mouchoir:
Il renferme trop le parfum que j'aime.
Dis-moi tes amours, je ne t'aime pas,
Quelle heure te fut la plus enivrant',
Je ne t'aime pas.

*Ik zou je urenlang, urenlang
in de ogen kunnen kijken!
Als er in de bus iemand op mijn benen stapt;
als ik eens naar buiten moet
en daar is er al één;
als ik aan het stuur zit –
God bewaar me! –
en roept de politieagent: 'Wat?
Kunt u niet rijden?'
Dan scheld ik niet,
dan brul ik niet,
dan kijf ik niet;
dan roep ik niet –
dan ben ik vriendelijk, vriendelijk, vriendelijk,
vriendelijk ...
Dan is het mijn beurt,
en ik zeg alleen:*

*'O, leg je wang
toch een keer tegen mijn wang –
en blijf daar echt lang
met jouw wang!
Jij zoete hartendief!
Ik zou je urenlang, urenlang
in de ogen kunnen kijken!'*

Kurt Weill

Ik hou niet van jou

*Trek je hand terug, ik hou niet van jou,
Want je hebt het gewild, je bent maar een vriend.
Voor een ander is de holte van je arm,
En je lieve kus, je slapende hoofd.*

*Spreek niet, als het avond is,
Al te intieme woorden, ook niet met stille stem.
Geef me zeker niet je zakdoek:
Hij ruikt te veel naar het parfum dat ik bemin.
Vertel me over je liefdes, ik hou niet van jou,
Welk uur voor jou het meest bedwelmend was,
Ik hou niet van jou.*

Et s'elle t'aimait bien, ou s'elle fut ingrat ...
En me le disant, ne sois pas charmant,
Je ne t'aime pas ...

Je n'ai pas pleuré, je n'ai pas souffert,
Ce n'était qu'un rêve et qu'une folie.
Il me suffira que tes yeux soient clairs,
Sans regret du soir, ni mélancolie,
Il me suffira de voir ton bonheur,
Il me suffira de voir ton sourire'.
Conte-moi comment elle a pris ton coeur
Et même dis-moi ce qu'on ne peut pas dir'...

Non, tais-toi plutôt ...
Je suis à genoux ...
Le feu s'est éteint, la porte est fermée,
Je ne t'aime pas ...

Ne demande rien, je pleure ...C'est tout ...
Je ne t'aime pas, je ne t'aime pas, o mon bien aimé! ...

Retire ta main, je ne t'aime pas ...!

Kurt Weill

Youkali

Tekst: Roger Fernay

C'est presqu'au bout du monde,
Ma barque vagabonde,
Errant au gré de l'onde,
M'y conduisit un jour.
L'île est toute petite,
Mais la fée qui l'habite
Gentiment nous invite
A en faire le tour.

Youkali, c'est le pays de nos désirs,
Youkali, c'est le bonheur, c'est le plaisir,
Youkali, c'est la terre où l'on quitte tous les soucis,
C'est dans notre nuit, comme une éclaircie, l'étoile
qu'on suit,
C'est Youkali.

En of ze van je hield, of ondankbaar was ...
En wees, terwijl je dat vertelt, niet charmant,
Ik hou niet van jou ...

Ik heb niet geweend, ik heb niet geleden,
Het was slechts een droom, slechts een dwaasheid.
Ik ben tevreden dat je ogen helder zijn,
Zonder avondlijke spijt of weemoed,
Ik ben tevreden dat ik je gelukkig zie,
Ik ben tevreden dat ik je glimlach zie.
Vertel me hoe ze je hart veroverde
En zeg me zelfs wat niet gezegd kan worden ...

Neen, zwijg liever ...
Ik smeek je ...
Het vuur is gedoofd, de deur is gesloten,
Ik hou niet van jou ...

Vraag niets, ik ween ... Dat is alles ...
Ik hou niet van jou, ik hou niet van jou, o mijn beminde! ...

Trek je hand terug, ik hou niet van jou ...!

Kurt Weill

Youkali

't Is bijna aan 't eind van de wereld,
Dat mijn zwalpende boot,
Overgeleverd aan de golven,
Mij op een dag leidt.
Naar dit nietige eiland,
Maar de fee die hier woont
Nodigt ons vriendelijk uit
Hier een ommetje te maken.

Youkali, is het land van onze verlangens
Youkali, is vreugde en plezier,
Youkali, waar we alle zorgen achterlaten,
Dat is in onze nacht, als een heldere flits, de ster die
we volgen,
Dat is Youkali.

Youkali, c'est le respect de tous les vœux échangés,
Youkali, c'est le pays des beaux amours partagés,
C'est l'espérance qui est au cœur de tous les humains,
La délivrance que nous attendons tous pour demain,
Youkali, c'est le pays de nos désirs,
Youkali, c'est le bonheur, c'est le plaisir,
Mais c'est un rêve, une folie,
Il n'y a pas de Youkali!

Et la vie nous entraîne,
lassante, quotidienne,
mais la pauvre âme humaine
cherchant partout l'oubli
a, pour quitter la terre
su trouver le mystère
où nos rêves se terrent
en quelque Youkali.

Youkali, c'est le pays de nos désirs.

Luciano Berio: Folk Songs

I wonder as I wander

I wonder as I wander out under the sky
How Jesus our Savior did come for to die
For poor orn'ry people like you and like I,
I wonder as I wander out under the sky.

When Mary birthed Jesus 'twas in a cow stall

With wise men and farmers and shepherds and all,
But high from the Heavens a star's light did fall
The promise of ages it then did recall.
If Jesus had wanted of any wee thing
A star in the sky or a bird on the wing
Or all of God's angels in Heav'n for to sing
He surely could have had it 'cause he was the king.

Loosin yelav (The moon has risen)

Loosin yelav ensareetz
Saree partzor gadareetz
Shegleeg megleeg yeresov

*Youkali, is respect voor alle uitgewisselde geloften,
Youkali, is het land van gedeelde ware liefde,
Het is de hoop in de harten van alle mensen,
De verlossing die we allen verwachten,
Youkali, is het land van onze verlangens,
Youkali, is vreugde en plezier,
Maar 't is een droom, een dwaasheid,
Er is geen Youkali!*

*En het leven voert ons mee,
vervelend, dag na dag,
maar de arme mensenziel
verlangend naar vergetelheid alom,
heeft, om de wereld te verlaten,
het mysterie kunnen vinden
waar onze dromen zich verschuilen
in een of ander Youkali.*

Youkali is het land van onze verlangens.

Luciano Berio: Folk Songs

Ik vraag me af terwijl ik rondzwerf

*Ik vraag me af terwijl ik rondzwerf onder de hemel
Hoe Jezus onze redder op aarde kwam om te sterven
Voor gewone arme mensen zoals jij en ik,
Dat vraag ik me af terwijl ik rondzwerf onder de
hemel.*

*Toen Maria Jezus baarde, gebeurde dat in een
koeienstal*

*Met wijzen en boeren en herders en al,
Maar hoog vanuit de hemel viel het licht van een ster
Dat herinnerde aan de eeuwenoude belofte.
Indien Jezus ook maar iets had willen hebben
Een ster aan de hemel of een vogel op de vleugels
Of al Gods engelen in de hemel die voor hem zongen
had hij dat zeker kunnen hebben, want hij was de
koning.*

Loosin yelav (De maan is opgestaan)

*De maan is opgestaan boven de heuvel
Boven de top van de heuvel
Haar rood-roze gezicht*

Porvetz kedneen loosni dzov.
Jan a loosin
Jan ko loosin
Jan ko golor sheg yereesen Xavarn arten tchokatzav
Oo el kedneen tchogatzav
Loosni loosov halatzvadz
Moot amberi metch monadz.
Jan a loosin, etc.

Rossignolet du bois (Little nightingale)

Rossignolet du bois,
Rossignolet sauvage,
Apprends-moi ton langage,
Apprends-moi à parler,
Apprends-moi la manière
Comment il faut aimer.
Comment il faut aimer
Je m'en vais vous le dire,
Faut chanter des aubades
Deux heures après minuit,
Faut lui chanter: 'La belle,
C'est pour vous réjouir'.
On m'avait dit, la belle,
Que vous avez des pommes,
Des pommes de renettes
Qui sont dans vot' jardin.
Permettez-moi, la belle,
Que j'y mette la main.
Non, je ne permettrai pas
Que vous touchiez mes pommes,
Prenez d'abord la lune
Et le soleil en main,
Puis vous aurez les pommes
Qui sont dans mon jardin.

La donna ideale (The ideal woman)

L'omo chi mojer vor piar,
De quattro cosse de'e spiar.
La primiera e com'el e naa,
L'altra e se l'e ben accostumaa,
L'altra e como el e forma,
La quarta e de quanto el e dotaa.

*Werpt stralend licht op de grond.
O lieve maan
Met je dierbare licht
En je lieve, ronde, rozige gezicht
Voordien lag de duisternis
Uitgespreid over de aarde
Het maanlicht heeft die nu verdreven
Naar de donkere wolken.
O lieve maan, enz.*

Rossignolet du bois (Nachttegaaltje)

*Nachttegaaltje in het bos,
Kleine, wilde nachtegaal,
Leer me jouw geheime taal,
Leer me te spreken zoals jij,
Toon me gewoon de weg
Naar de liefde.
Gewoon de weg naar de liefde?
Ik kan je nu al zeggen,
Dat je serenades moet zingen
Twee uur na middernacht,
Je moet voor haar zingen: 'Mijn schatje,
Dit doe ik voor jouw plezier.'
Ze hebben me gezegd, mijn schatje,
Dat er in je tuin
Appels groeien
Lekkere rennetappels.
O mijn schatje, mag ik
Die aanraken?
Neen, jij mag
Mijn appels niet aanraken,
Eerst moet je de maan
En de zon in je handen houden,
En dan mag je de appels hebben
Die in mijn tuin groeien.*

La donna ideale (De ideale vrouw)

*Als een man zin heeft om een vrouw te nemen,
Zijn er vier dingen die hij moet nagaan.
Het eerste is haar familie,
Het tweede zijn haar manieren,
Het derde is haar figuur,
Het vierde is haar bruidsschat.*

Se queste cosse ghe comprendi
A lo nome di Dio la prendi.

Ballo (Dance)

La la la la la ...
Amor fa disviare li piu saggi
E chi piu l'ama meno ha in se misura
Piu folle e quello che piu s'innamora.
La la la la la...
Amor non cura di fare suoi dannaggi
Co li suoi raggi mette tal cafura
Che non puo raffreddare per freddura.

Malurous qu'ò uno fenno (Wretched is he)

Malurous qu'ò uno fenno,
Maluros que n'ò cat!
Que n'ò cat n'en bou uno
Que n'ò uno n'en bou pas!
Tradera laderida rero, etc.
Urouzo lo fenno
Qu'ò l'ome que li cau!
Urouz inquero maito
O quello que n'ò cat!
Tradera laderida rero, etc.

Lo fiolaire (The spinner)

Ton qu'ère pitchounelo
Gordave loui moutous,
Lirou lirou lirou ...
Lirou la diri tou tou la lara.
Obio n'ò counouheto
E n'ai pres un postrou.
Lirou lirou, etc. Lirou lirou, etc.
Per fa lo biroudeto
Me domond' un poutou.
Lirou lirou, etc. Lirou lirou, etc.
E ieu soui pas ingrato:
En liet d'un nin fau dous!
Lirou lirou, etc.

Azerbaijan Love Song

*Als die zaken ermee door kunnen
Laat hem dan in Gods naam met haar trouwen.*

Ballo (Dance)

*La la la la la ...
Liefde maakt zelfs de verstandigsten gek
En hij die het meeste liefheeft,
kan het slechtste oordelen
hoe groter de liefde, hoe groter de gek.
La la la la la ...
Liefde trekt zich niets aan van de schade die ze
aanricht
Haar pijlen veroorzaken zo een koorts,
dat zelfs kilte ze niet kan afkoelen.*

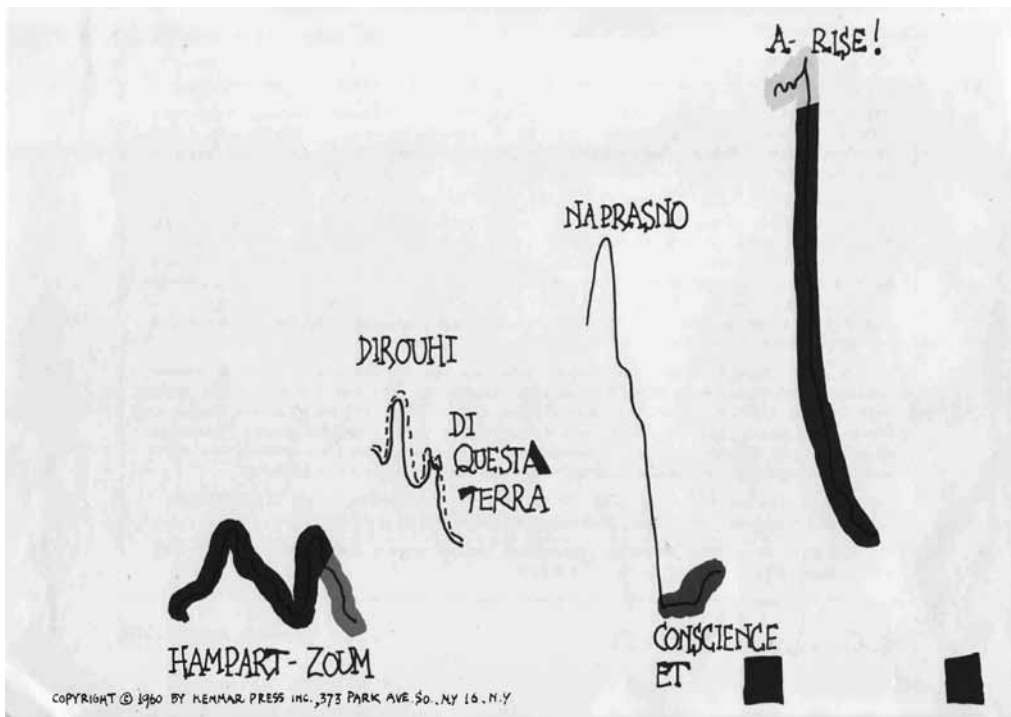
Malurous qu'ò uno fenno (Wee de man)

*Wee de man die een vrouw heeft,
Wee hij die er geen heeft!
Hij die er geen heeft, wil er een,
Hij die er een heeft, niet!
Tralala tralala, enz.
Gelukkig de vrouw
Die de man heeft die ze wil!
Gelukkiger nog is zij
Die helemaal geen man heeft!
Tralala tralala, enz.*

Lo fiolaire (De spinster)

*Toen ik een klein meisje was
hoedde ik de schapen,
Lirou lirou lirou ...
Lirou la diri tou tou la lara.
Ik had een kleine staf
en ik riep een herder bij mij
om voor mijn schapen te zorgen.
Lirou lirou, enz. Lirou lirou, enz.
Hij vroeg me een kus.
Lirou lirou, enz. Lirou lirou, enz.
En omdat ik niet gierig ben:
gaf ik er hem twee in plaats van één!
Lirou lirou, enz.*

Azerbeidzjaans liefdesliedje (Zonder vertaling)

Fragment uit de partituur van *Aria* (1958) door John Cage

Pelléas et Mélisande © Héctor Cruz

za 14.04.12 / 20.00 / Concertzaal
**Pelléas et Mélisande / Muziektheater
Transparent**

Debussy's *Pelléas et Mélisande*, de eerste mijlpaal uit de moderne operageschiedenis, vertelt over een fatale liefde, een dodelijke zielsverwantschap. Inspiratiebron voor het werk was de tekst van de symbolistische schrijver Maurice Maeterlinck, die honderd jaar geleden als eerste Belg de Nobelprijs voor literatuur won.

Jan Michiels © Michiel Hendrickx

wo 25.04.12 / 20.00 / Concertzaal
**Prometheus bevrijd / Jan Michiels speelt
Beethoven, Debussy en Liszt**

Het laatste deel van Jan Michiels' *Prometheus*-triptiek is ongetwijfeld ook het meest gelaagde. De verschillende gedachtelijnen uit de vorige concerten – Venetië, tragedie, angst, dood, licht, vuur, Prometheus, Prometeo ... verenigen zich hier tot één kluwen. Hoekstenen van dit concert zijn Debussy's *Etudes* en Beethovens late *Bagatellen*.

Concertgebouw Servies

Gezellig tafelen voor of na een voorstelling met een verrassing op vertoon van het concertticket. Alle info over de tien deelnemende horecazaken op www.concertgebouw.be/servies.

Interparking
1300 parkeerplaatsen 'eerste rang'

WWW.CONCERTGEBOUW.BE
+32 70 22 33 02 / IN&UIT 7 ZAND 34 BRUGGE

Provincie
West-Vlaanderen

BRUGGE

FLUXYS

MUZE
MUSE

Grensoverschrijdend netwerk voor klassieke en hedendaags klassieke muziek

DeMorgen
een open poort naar meer

Knack

Klara

GOBRA
be

FOCUS | WTV